

Grunder för fristående examen

**YRKESEXAMEN I
LANDSBYGDSTURISM
2005**

Grunder för fristående examen

**YRKESEXAMEN I
LANDSBYGDSTURISM
2005**

© Utbildningsstyrelsen 2005

Edita Prima Oy

Helsingfors 2005

ISBN 952-13-2545-3 (häft.)

ISBN 952-13-2546-1 (pdf)

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

DNR 50/011/2004

FÖRESKRIFT Iakttas som
förpliktande

DATUM 10.12.2004

Giltighetstid
fr.o.m. 1.2.2005 tillsvidare

De stadganden på vilka befogenheten
att utfärda föreskriften bygger

L 631/1998 13 § 2 mom

A 812/1998 1 § 1 mom

Upphäver Föreskrift Nr 1/011/1998
Ändrar Föreskrift Nr

GRUNDERNA FÖR YRKESEXAMEN I LANDSBYGDSTURISM

Utbildningsstyrelsen har fastställt grunderna för yrkesexamen i landsbygdsturism. Examensgrunderna skall iakttas fr.o.m. 1.2.2005 tillsvidare.

Utbildningsanordnare som ordnar utbildning som förbereder för examen eller för del därav skall göra upp och godkänna en läroplan för utbildningen med beaktande av vad som bestämts i dessa grunder. Som en del av den förberedande utbildningen skall ordnas prov som utvisar yrkesskickligheten.

Examenskommissionen, examensarrangören och utbildningsanordnaren kan inte lämna grunderna för examen obeaktade eller avvika från dem.

Om de uppgifter som skall antecknas på betygen och om betygsmo­dellerna samt om grunderna för uppgörandet av de personliga studieprogrammen bestäms separat.

Generaldirektör

KIRSI LINDROOS
Kirsi Lindroos

Undervisningsråd

JUHANI LAPIOLAHTI
Juhani Lapiolahti

Opetushallitus

Hakaniemenkatu 2, PL 380, 00531 HELSINKI, Puhelin (09) 774 775, faksi (09) 7747 7865, etunimi.suknimi@oph.fi

Utbildningsstyrelsen

Hagnäs­gatan 2, PB 380, 00531 HELSINGFORS, Telefon (09) 774 775, fax (09) 7747 7865, förnamn.efternamn@oph.fi

INNEHÅLL

Kapitel 1

Syftet med fristående examina och målen för dem.....	7
1 § Fristående examina	7
2 § Förberedande utbildning för fristående examina.....	7
3 § De allmänna grunderna för sättet av påvisa yrkesskicklighet och för bedömning av examensprestationerna	8

Kapitel 2

Uppbyggnaden av yrkesexamen i landsbygdsturism.....	8
1 § Examensdelarna.....	8

Kapitel 3

Yrkesskicklighet som krävs i yrkesexamen i landsbygdsturism och grunder för bedömningen.....	9
---	---

Företagare inom landsbygdsturism

1 § Företagsverksamhet	9
a) Kraven på yrkesskicklighet	9
b) Mål och kriterier för bedömningen	10
2 § Marknadsföring	11
a) Kraven på yrkesskicklighet	11
b) Mål och kriterier för bedömningen	12
3 § Inkvarteringservice	
a) Kraven på yrkesskicklighet	13
b) Mål och kriterier för bedömningen	13
4 § Måltidsservice.....	14
a) Kraven på yrkesskicklighet	14
b) Mål och kriterier för bedömningen	15
5 § Programservice	16
a) Kraven på yrkesskicklighet	16
b) Mål och kriterier för bedömningen	16

Arbetstagare vid företag inom landsbygdsturism

6 § Inkvarteringservice	17
a) Kraven på yrkesskicklighet	17
b) Mål och kriterier för bedömningen	18
7 § Måltidsservice.....	19
a) Kraven på yrkesskicklighet	19
b) Mål och kriterier för bedömningen	19
8 § Programservice	21
a) Kraven på yrkesskicklighet	21
b) Mål och kriterier för bedömningen	21
9 § Företagsamhet	22
a) Kraven på yrkesskicklighet	22
b) Mål och kriterier för bedömningen	23
10 § Påvisande av yrkesskicklighet.....	24

Bilaga

SYFTET MED FRISTÅENDE EXAMINA OCH MÅLEN FÖR DEM

1 § Fristående examina

De fristående examina är inte beroende av det sätt på vilket man förvärvat sig sin yrkeskicklighet. Det kunnande som examinanderna har skaffat sig genom utbildning, i arbetslivet eller genom sina intressen behandlas som en helhet, så att detta kunnande kan användas när den erfordrade yrkeskickligheten skall påvisas vid de fristående yrkesproven.

De fristående examina är modulära till sin struktur. De utgörs av uppgiftshelheter, som baseras på arbetslivet och dess utvecklingsbehov och som präglas av det som förenar verksamheten med den teoretiska grunden, av mångsidig yrkeskicklighet och av att arbetsprocessen integreras med resultaten av den. Varje del av en examen utgör ett delområde av yrkeskompetensen, som kan lyftas ut ur den naturliga arbetsprocessen och bilda en självständig helhet som kan bedömas. De fristående yrkesproven arrangeras och avläggs flexibelt för en examensdel i sänder. Examinandernas mål kan också vara att endast avlägga en eller flera delar av en examen, inte hela examen.

Grunden för beskrivningen av kraven på yrkeskicklighet är den kvalifikationsbestämning som anses vara lämpligast för yrkesområdet. Beskrivningen koncentreras på kraven för branschens centrala funktioner, behärskning av verksamhetsprocessen och omfattande yrkespraxis. I kraven ingår också de för arbetslivet nödvändiga språkkunskaperna och sociala färdigheterna.

2 § Förberedande utbildning för fristående examina

Systemet med fristående examina ställer inte examinanderna inför förhandsvillkor i fråga om utbildning. Emellertid avläggs dessa examina i allmänhet i samband med något slag av förberedande utbildning.

Den som anordnar förberedande utbildning skall fastställa läroplanen för utbildningen enligt examensgrunderna. Utbildningen och de fristående yrkesprov som ingår i den skall läggas upp enligt examensdelarna. Det åligger utbildningsanordnaren att arrangera de fristående yrkesproven som en del av den förberedande utbildningen. Till de studerandes skyldigheter hör att delta i dessa prov i samband med studierna.

3 § De allmänna grunderna för sättet att påvisa yrkesskicklighet och för bedömning av examensprestationerna

Bedömningen av de fristående yrkesproven förutsätter metodisk insamling av material, beslutsfattande och dokumentering angående examinandernas yrkesmässiga och arbetsrelaterade färdigheter, som jämförs med de i examensgrunderna fastställda kraven på yrkesskicklighet och med bedömningskriterierna. Tyngdpunkten vid bedömningen ligger på det praktiska arbetet och arbetsmetoderna. Färdigheterna eller kunnandet bedöms i allmänhet direkt enligt motsvarande arbete.

Miljön för de fristående yrkesproven skall vara verklig eller så realistisk som möjligt. Vid bedömningen tillämpas mångsidigt olika kvalitativa bedömningsmetoder såsom iakttagelser, intervjuer, frågor och portföljer samt självbedömning och gruppbedömning. De fristående yrkesproven läggs upp enligt examensdelarna så att man vid proven kan bedöma om examinanden uppfyller de centrala kraven på behärskandet av yrket.

Målen för bedömningen anger de kompetensområden som ägnas speciell uppmärksamhet vid bedömningen. Målen hänför sig till de centrala färdigheterna och man ser till att examinanden behärskar den teori som ligger till grund för arbetet samt att han/ hon behärskar arbetsmetoder, arbetsutrustning, material och arbetsprocesser. Såväl målen för bedömningen som bedömningskriterierna härleds ur kraven på yrkesskicklighet för motsvarande examensdel. Kriterierna för bedömningen baserar sig på målen för bedömningen och de anger och preciserar prestationer på olika nivåer. Bedömningskriterierna utgör trösklar med vilkas hjälp det är möjligt att differentiera kompetensnivån.

Kapitel 2

UPPBYGGNADEN AV YRKESEXAMEN I LANDSBYGDSTURISM

1 § Examensdelarna

Yrkesexamen i landsbygdsturism består av obligatoriska och valfria examensdelar. Man kan inrikta sig på att bli företagare inom landsbygdsturism eller arbetstagare vid ett företag i branschen.

Företagare inom landsbygdsturism

Examen består av två obligatoriska delar och en valfri del. De obligatoriska delarna är Företagsverksamhet (1 §) och Marknadsföring (2 §). Dessutom ska man avlägga en av de valfria examensdelarna Inkvarteringservice (3 §), Måltidsservice (4 §) och Programservice (5 §).

Arbetstagare vid landsbygdsturismföretag

Examen består av valfria examensdelar. Man ska avlägga tre av följande examensdelar: Inkvarteringservice (6 §), Måltidsservice (7 §), Programservice (8 §) och Företagsamhet (9 §).

Företagare inom landsbygdsturism

Företagsverksamhet
Marknadsföring
Inkvarteringservice
Måltidsservice
Programservice

Arbetstagare vid företag inom landsbygdsturism

Inkvarteringservice
Måltidsservice
Programservice
Företagsamhet

Figur 1. Yrkesexamen i landsbygdsturism - inriktningalternativ och examensdelar

Kapitel 3

YRKESKICKLIGHET SOM KRÄVS I YRKESEXAMEN I LANDSBYGDSTURISM OCH GRUNDER FÖR BEDÖMNINGEN

FÖRETAGARE INOM LANDSBYGDSTURISM

1 § Företagsverksamhet

a) Kraven på yrkesskicklighet

Examinanderna förstår företagsverksamhetens grunder och dess betydelse i samhället. De känner till företagsformerna och de lagstadgade bestämmelserna om grundandet av ett företag som bedriver landsbygdsturism, och de vet vad en målinriktad ledning av ett företag betyder. De känner till begreppet affärsidé och kan använda det som utgångspunkt för ett företags verksamhet.

Examinanderna behärskar ekonomi- och lönsamhetsfaktorerna i företagets verksamhet. De kan göra upp en budget, tillämpa bokföringens grunder och dra nytta av nyckeltalen för lönsamhet, likviditet och soliditet. De kan analysera ett företags styrka och svagheter samt göra upp en verksamhetsplan på lång sikt och på kort sikt. Som ledare av ett turistföretag fäster det vikt vid att dess karaktär som serviceföretag och personaladmi-

nistrationen samt beaktar lagstiftningen om konsumentskydd. De är medvetna om en företagares ansvar, förpliktelser och rättigheter och om riskerna med företagsverksamhet och de iakttar etisk hållbarhet som ett grundläggande värde.

Examinanderna behärskar grundbegreppen inom turism och känner till vilka intressentgrupper som är mest centrala för landsbygdsturismen. De känner till landsbygdsturismens målsättningar på riksnivå, kan bedöma dess konkurrensläge och kan ta hänsyn till utvecklingsperspektiven vid planering av företagsverksamheten. Examinanderna vet vilka faktorer som gör landsbygdsturismen attraktiv, beaktar i sin affärsverksamhet principerna för hållbar utveckling och verkar för allt bättre kvalitet inom turismen.

b) Mål och kriterier för bedömningen

Vid bedömning av yrkesskickligheten i denna examensdel ska avseende fästas särskilt vid följande:

- kännedom om företagsverksamhetens grunder
- kännedom om begreppet affärsidé
- behärskande av ekonomi- och lönsamhetsfaktorerna i företagsverksamhet
- kännedom om beskattningsprinciperna
- uppgörande av verksamhetsplan och budget
- kännedom om gällande författningar och bestämmelser
- ledarskaps-, organiserings- och arbetsledningskompetens
- kännedom om landsbygdsturismen som näring och dess grundläggande begrepp
- bedömning av konkurrensläget
- kunnande i fråga om hållbar och högklassig utveckling
- kännedom om intressentgrupper
- samarbetsfärdigheter

Godkänd prestation

Examinanden känner till de olika företagsformerna och de huvudsakliga skillnaderna mellan dem, vet vad skillnaderna betyder i praktiken och kan på basis härav välja en lämplig företagsform. Han eller hon vet hur man grundar ett företag och vilka handlingar som då behövs, är förtrogen med företagsverksamhet och kan med sin kännedom om småföretagens ställning ge en bild av deras betydelse i samhället. Han eller hon känner till begreppet affärsidé, kan ta fram affärsidéer och bedöma dem från landsbygdsturismens synpunkt samt förstår vad en klar affärsidé betyder för målmedveten ledning och utveckling av ett företag.

Examinanden behärskar redovisningens principer, kan göra upp en årsbudget med beaktande av företagets situation och målinriktning, kan bedöma verksamhetens lönsamhet med hjälp av kalkyler och nyckeltal och kan tolka ett bokslut. Han eller hon känner till företagsbeskattningen i huvuddrag, kan hantera mervärdesbeskattningen av produkter och tjänster på föreskrivet sätt och ta ställning till skattedeklarationens innehåll. Han eller hon kan analysera företagets starka och svaga sidor, avfatta verksamhetsplaner på lång och kort sikt och därvid begagna sig av företagsanalysens resultat. Vid planering av affärsverksamheten och utveckling av företagsverksamheten kan examinanderna utnyttja bl.a. kunskaper erhållna genom studium av landsbygdsturismens konkurrensläge i Finland och på

andra håll inom Europeiska unionen samt landsbygdsturismens målsättningar på nationell nivå. Han eller hon kan identifiera de risker som hör till verksamheten och inser att ständigt kostnadsbevakning är nödvändig i skötseln av ekonomin. Examinanden kan i sin ledning av företaget kombinera kunskap om landsbygdsturismen med principerna för hållbar utveckling och karaktären av serviceverksamhet så att ledarskapet präglas av klara målsättningar och fokusering på kunderna samt kunskap om relationer och resurser när det gäller personalen. Som arbetsgivare kan han eller hon handla i enlighet med de förpliktelser som dikteras av arbetslagstiftningen och bestämmelserna om arbetarskydd, säkerhet i arbetet och företagshälsovård.

Examinanden är tillräckligt välbekant med turismens grundbegrepp för att kunna följa med branschens utveckling via olika informationskällor, dra slutsatser på basis av utvecklingsperspektiven och göra upp företagsbestämda planer t.ex. i fråga om olika attraktionsfaktorer. Han eller hon känner till kvalitetsklassificeringssystemen för landsbygdsturism samt de viktigaste av de organisationer som utvecklar och marknadsför turismen, kan samarbeta med dessa organisationer och kan utnyttja deras kunnande för att bedriva och utveckla företaget. I företagsverksamheten iakttar examinanden de bestämmelser som är förknippade med företagsverksamhet, konsumentskydd och produktansvar samt hållbara verksamhetsprinciper.

2 § Marknadsföring

a) Kraven på yrkesskicklighet

Examinanderna behärskar marknadsföringens principer och inser betydelsen av en målmedveten marknadsföring. De kan uppgöra en marknadsföringsplan baserad på realistiska mål och följa med vilka resultat den leder till. De kan uppskatta ett företags egna marknadsföringsmöjligheter och förstår betydelsen av marknadsföringssamarbete. De känner till landsbygdsturismens distributionskanaler och vet att marknadsföringen bör vara långsiktig och konsekvent.

Examinanderna förstår vad riktad marknadsföring betyder och kan förverkliga en sådan marknadsföring. De inser betydelsen av produktutveckling, de kan organisera och genomföra segmenterad produktutveckling och handla i enlighet med lagen om produktansvar. De behärskar kostnads kalkyleringen och kan prissätta enskilda produkter såväl som marknadsföringen av dem.

Examinanderna känner i stora drag till konsumentbeteendet hos turister och de förväntningar som konsumenterna har. De kan anpassa sitt servicebeteende efter kundgruppen och är medvetna om kundservicens betydelse och det unika i varje kundkontakt. De strävar efter att utveckla kundbetjäningen, utnyttja erhållen respons samt tillämpa kvalitetskontroll. De kan utnyttja informationstekniken i sitt arbete, sammanställa ett kundregister och använda ett bokningssystem.

b) Mål och kriterier för bedömningen

Vid bedömning av yrkesskickligheten i denna examensdel ska avseende fästas särskilt vid följande:

- kännedom om marknadsföringens principer
- utformande av en marknadsföringsplan
- kännedom om samarbetsinstanserna och distributionskanalerna
- kundkännedom och marknadsföringsfärdigheter
- färdigheter gällande produktutveckling
- kännedom om författningar och bestämmelser
- uppgörande av en offert
- prissättningskunnande
- kundservicefärdigheter
- IT-kunnande
- kvalitetsutveckling
- utnyttjande av bokningssystem och kundregister

Godkänd prestation

Examinanden kan planlägga marknadsföringen så att den är konsekvent och ger faktiska möjligheter att föra fram ett litet företag. Han eller hon kan göra upp en marknadsföringsplan, följa med dess genomförande och resultat samt vidta korrigerande åtgärder på basis av erfarenheterna. Vid marknadsföringen kan examinandena använda sådana lokala, regionala och riksomfattande distributionskanaler som lämpar sig för företagets produkter samt utveckla samarbete med instanser som är lämpliga med tanke på företagets affärsidé.

Examinanden vet vad som avses med riktad marknadsföring och kan tillämpa sådan för att marknadsföra landsbygdsturismen. Med sin kunskap om marknadsföringens begrepp kan examinandena följa med olika trender och förändringar inom marknadsföringen. Han eller hon behärskar produktutvecklingsprocessen, kan komma med idéer och utvärdera dem samt kan utveckla en idé till en fungerande produkt eller produktserie. Han eller hon känner principerna för kostnadskalkylering, kan prissätta produkter och produktpaket så att de är lönsamma och marknadsdugliga och kan avfatta en detaljerad offert.

Examinanden vet tillräckligt mycket om turisternas konsumentbeteende för att kunna identifiera huvuddragen i detta beteende samt kan på basis härav rikta företagets produkter rätt och anpassa marknadsföringen och kundservicen så att de olika åtgärderna överensstämmer med lagarna om produktansvar, konsumentskydd och datasekretess och med avtalspraxis. Han eller hon kan också se till att företagets produkter så bra som möjligt motsvarar ifrågasvarande kunders eller kundgruppers behov och förväntningar. En kundkontakt är för examinandena samtidigt en servicesituation och en säljtransaktion såväl som en marknadsföringsåtgärd och varje gång något unikt. Examinanden inser betydelsen av feedback från kunderna, är inställd på fortsatt utveckling och kan vid skötseln av kundservicen begagna sig av datorbaserade kundregister och bokningssystem.

a) Kraven på yrkesskicklighet

Examinanderna uppfattar inkvarterings servicen som en form av växelverkan mellan kunden och serviceproducenten, grundad på tjänstvillighet och mänskliga kontakter. Hela den miljö som oftast ingår i ett lantbruksföretag med gårdsområde, ekonomibyggnader, vistelseutrymmen och egentliga inkvarteringslokaler betraktar de som en del av företagets turistservice. De kan anordna ändamålsenlig och trivsamt inkvartering för olika målgrupper. De agerar på ett affärsekonomiskt lönsamt och miljövänligt sätt enligt principerna för hållbar utveckling. De känner till de författningar som gäller branschen och kan ordna avfallshanteringen och inkvarterings allmänna säkerhet på behörigt sätt.

Examinanderna har kännedom om finländsk landsbygdsarkitektur och kan dra upp riktlinjer och välja rätt. De känner till kvalitetsklassificeringssystemen för landsbygdsturismen. De kan göra upp en städningsplan och upprätthålla ändamålsenlig renlighet och hygien. De kan betjäna kunder också på något annat språk än sitt modersmål.

b) Mål och kriterier för bedömningen

Vid bedömning av yrkesskickligheten i denna examensdel ska avseende fästas särskilt vid följande:

- färdigheter i kundservice
- planering och anordnande av inkvarterings service
- kunnande gällande miljövard
- kännedom om författningar och bestämmelser
- uppgörande och verkställande av en säkerhetsplan
- kännedom om landsbygdsarkitekturen
- kännedom om klassificeringssystemen
- uppgörande och verkställande av en städningsplan
- skicklighet i att använda maskiner och anläggningar
- beaktande av arbets säkerhet och ergonomi
- kvalitetskontroll
- språkkunskap

Godkänd prestation

Examinanden uppfattar inkvarteringen som en kundservicehelhet, fäster vikt vid faktorer av betydelse för kundens trivsel och boendetrygghet och betonar möjligheterna att erbjuda kring service, såsom frukostservering och tjänster i anslutning till fritidssysselsättningar. Han eller hon kan ge kunderna muntliga och skriftliga anvisningar om handlings sätt som främjar den grundläggande säkerheten, miljöskyddet och trivsamt samt följa gällande bestämmelser i samband med inregistreringen av en kund.

Examinanden kan planera och inrätta inkvarteringslokaler så att de framhäver företagets image och den för bygden karakteristiska inrednings- och byggnadsstilen. Han eller hon är medveten om att snygghet och trivsamt i gårdsmiljön präglar företagets bilden och kan planera och utforma miljön kring inkvarteringen på ett sätt som betonar den typiska

landsbygdsmiljön och avspeglar de sociala, ekonomiska och ekologiska förhållanden som en hållbar utveckling förutsätter. Examinanden kan för inkvarteringsutrymmena göra upp en säkerhetsplan som innehåller föreskrifter om brandskydd, om annan säkerhet och exempelvis om hur båtar ska hanteras. Av reglerna framgår bl.a. det allmänna nödnumret, tillvägagångssättet i nödsituationer, vem som gör vad och hur man tillkallar hjälp. Säkerhets- och handlingsföreskrifterna som alla ska kunna iaktta är skrivna på de viktigaste språken.

Examinanden känner till de viktigaste systemen för klassificering av inkvarteringslokaler inom landsbygdsturismen och kan avgöra hur olika rum ska klassificeras. Han eller hon känner till renhetskraven för olika ytmaterial och metoderna för textilvård samt kan uppgöra en städningsplan för hela inkvarteringsservicen och följa planen. I valet av material och rengöringsmedel beaktar examinandena deras lämplighet för respektive ändamål och hur säkra, miljövänliga och ekonomiska de är. Vid rengöring och miljövård kan han eller hon använda behöriga maskiner och anläggningar i enlighet med kraven på arbets-säkerhet och god ergonomi.

Examinanden fäster vikt vid inkvarteringsservicens kvalitet så att den valda standarden kan vidmakthållas och verksamheten utvecklas på basis av erhållen kundrespons. Med anländande kunder kan han eller hon kommunicera också på något annat språk än sitt modersmål så pass att frågorna om inkvarteringen, trivseln och säkerheten blir klarlagda.

4 § Måltidsservice

a) Kraven på yrkesskicklighet

Examinanderna kan planera och genomföra måltidsservice för företag och för evenemang av olika slag. Vid planeringen tar de hänsyn till ekonomiska, kulturella och estetiska synpunkter. De förstår att maten utgör ett väsentligt inslag i människors turistande och kan i enlighet med affärsidén utforma en upplevelselikhet där måltiden integreras med turismupplevelsen i övrigt. De känner till den finländska matkulturens allmänna drag och dess varianter i olika landskap.

Examinanderna kan genomföra en måltidsservicehelhet från planeringen till serveringen och behärskar god kundbetjäning. De kan handla enligt lagstiftningen om utskänkning och kan presentera äktafinländska maträtter också på något annat språk än sitt modersmål. De kan utveckla måltidsservicen och forma den till en attraktionsfaktor som framhäver landsbygdsturismens speciella egenskaper. De behärskar de vanligaste slagen av kost och kan använda olika råvaror mångsidigt och tillreda finländsk mat av dem. De kan tryggt använda de vanligaste av de maskiner och anläggningar som förekommer i hemkök och mindre storkök.

Examinanderna kan verkställa egenkontroll, de kan i arbetet iaktta betryggande renlighet och hygien och de vet att ta hänsyn till miljösynpunkterna. De känner till och uppfyller de krav som livsmedels- och hygienbestämmelserna ställer på måltidsservicen. De är medvetna om måltidsserviceproducentens etiska och säkerhetsrelaterade ansvar.

b) Mål och kriterier för bedömningen

Vid bedömning av yrkesskickligheten i denna examensdel ska avseende fästas särskilt vid följande:

- kännedom om den finländska matkulturen
- planering, genomförande och vidareutveckling av måltidsservicen
- ordnande av miljövärden
- beaktande av lönsamheten
- kundbetjäning
- kännedom om de vanligaste kosttyperna
- skicklighet i att använda maskiner och anläggningar
- beaktande av säkerheten i arbetet
- iakttagande av författningar och bestämmelser
- kvalitetskontroll
- ansvarsmedvetenhet
- språkkunskap

Godkänd prestation

Examinanden kan handla så att måltidsservicen passar ihop med annan service inom landsbygdsturismen i Finland och med företagets affärsidé. Han eller hon kan bistå en expert vid planeringen av köks- och måltidsutrymmen samt kan utnyttja sin kännedom om den lokala eller regionala mat- och dryckeskulturen när det gäller att producera måltidsservice, planera måltidshelheter och utveckla produkterna. I samband med planering, tillredning, framdukning och servering av måltider och vidareutveckling av måltidsserviceverksamheten tar examinandem hänsyn till den affärsökonomiska lönsamheten men också till attraktionsfaktorer såsom ögonfröjd och smaksensationer samt betjäning som gör måltiderna till angenäma upplevelser. Han eller hon är insatt i dietlära och kan vid behov tillreda specialkost som är laktosfri, sockerfri eller glutenfri. I hem- och storkök förekommande maskiner och anläggningar kan examinandem välja enligt bruksändamål och använda dem rätt med hänsyn till säkerhet och ergonomi samt rengöra dem efter användningen. Han eller hon kan presentera maträtter som står till buds och hjälpa kunderna att välja lämpliga måltidsalternativ. Han eller hon inser betydelsen av god kundbetjäning, samlar gärna in kundrespons och är intresserad av att utveckla måltidsservicen med ledning av responsen.

Examinanden har satt sig in i livsmedels- och utskänkingslagstiftningen tillräckligt väl för att känna till bestämmelserna och kunna följa dem i sitt arbete. Det hygienkunnande som fordras av personer som arbetar i livsmedelslokaler besitter examinandem i den utsträckning hygienpasset föreskriver. Han eller hon känner till kvalitetskontrollens principer och kan tillämpa dem för att göra upp en plan för egenkontroll och följa denna plan. Examinanden förstår och agerar enligt det etiska ansvar och ansvar för hälsa och miljöskydd som åligger en måltidsserviceproducent. Han eller hon kan reda ut det viktigaste i fråga om måltidsservice, bl.a. maträtter och råvaror, också på något annat språk än sitt modersmål.

a) Kraven på yrkesskicklighet

Examinanderna kan planera, verkställa och marknadsföra programtjänster som är lämpade för den finländska naturen, landsbygds miljön eller landsbygds kulturen. De inser att landsbygdsturismens programservice är betydelsefull som förmedlare av äkta landsbygds kultur och -traditioner i Finland. De kan framföra korrekta fakta om den service de producerar och vägleda kunder att agera på rätta och riskfria sätt. De känner till den speciella kultur eller natur som respektive programtjänster handlar om och kan utnyttja den kännedomen för produktutveckling inom programservicen. De känner till den utrustning programmen förutsätter och kan hålla den i skick.

Examinanderna har grundläggande kunskaper i kundpsykologi och kan dra nytta av dem vid planeringen och genomförandet av program. De kan leda en grupp säkert och effektivt. De kan produktifiera sina tjänster, prissätta dem marknadsmässigt och finna lämpliga marknadsföringskanaler för dem. De inser serviceproducentens ansvar för programmen och för att de ska lyckas, och de kan förutse eventuella ändringsbehov. De kan klara av kundservicesituationer också på något annat språk än sitt modersmål.

b) Mål och kriterier för bedömningen

Vid bedömning av yrkesskickligheten i denna examensdel ska avseende fästas särskilt vid följande:

- insikt om programservicens betydelse
- kännedom om den lokala kulturen eller naturen
- kundservicefärdigheter
- baskunskaper i kundpsykologi
- planering, produktifiering och prissättning av programtjänster
- verkställande av en programtjänst
- gruppleddning och ansvarsfördelning
- kännedom om författningar och bestämmelser
- beaktande av hållbar utveckling
- beaktande av säkerhetsfaktorer
- språkkunskap
- kunskap i första hjälpen

Godkänd prestation

Examinanden uppfattar programservicen som en naturlig del av landsbygdsturismen. Han eller hon är bekant med den lokala och regionala kultur eller natur som den producerade programservicen direkt anknyter till, har som mål att den ska lyckas väl och fäster därför stor vikt vid grundlig planering, utarbetande av reservplaner och behövliga anvisningar samt vid marknadsföringen och förverkligandet av tjänsterna och inhämtandet av kundrespons. Medveten om sitt ansvar som serviceproducent kan han eller hon lansera sina

tjänster med riktiga sakuppgifter samt vägleda kunderna så att deras handlingsätt inte i något skede leder till säkerhetsrisker för dem eller till åverkan på den kringliggande miljön.

Examinanden kan utforma en säkerhetsplan för programservicen och följa den i sin verksamhet. Han eller hon är kapabel att leda olika stora grupper och få en grupp att bete sig på önskat sätt, betonar den grundläggande säkerheten och visar en positiv anda i sin kundservice. Han eller hon kan skaffa fram de resurser som behövs samt fördela uppgifter och ansvar, kan fungera som guide, verkar flexibelt och reagerar snabbt på önskemål från kundernas sida. Sitt kundpsykologiska vetande kan examinandena tillämpa vid verkställandet av programservicen och när tjänster ska produktifieras för kundgrupper av olika slag.

Examinanden är medveten om konkurrensläget i branschen och kan planera och prissätta sin service så att den är lönsam och konkurrenskraftig. Han eller hon känner företagarens ansvar för programservicen och verkställer den med beaktande av gällande författningar och bestämmelser och av de sociala, ekologiska och ekonomiska synpunkter som hänför sig till en hållbar utveckling. Han eller hon kan bedöma försäkringsbehoven och sköta om försäkringarna. Examinanden vet hurdan utrustning programmen förutsätter och kan välja lämpliga redskap samt använda dem och hålla dem i skick. Han eller hon kan redogöra för programservicen i huvuddrag också på något annat språk än sitt modersmål. Examinanden innehar ett giltigt FHj 1-kort eller har motsvarande färdigheter i första hjälpen.

ARBETSTAGARE VID FÖRETAG INOM LANDSBYGDSTURISM

6 § Inkvarteringservice

a) Kraven på yrkesskicklighet

Examinanderna uppfattar inkvarterings servicen som en form av växelverkan mellan kunden och serviceproducenten, grundad på tjänstvillighet och mänsklig kontakt. Hela den miljö som oftast ingår i ett lantbruksföretag med gårdsområde, ekonomibyggnader, vistelseutrymmen och egentliga inkvarteringslokaler betraktar de som en del av företagets turistservice. De kan anordna ändamålsenlig och trivsamt inkvartering för olika målgrupper. De agerar företagsamt och miljövänligt och följer principerna för hållbar utveckling. De känner till de författningar som angår branschen och kan handla i enlighet med förordningarna på miljövard och reglerna för allmän säkerhet.

Examinanderna har kännedom om finländsk landsbygdsarkitektur och kvalitetsklassificeringssystemen för landsbygdsturismen. De kan göra upp en städningsplan och upprätthålla ändamålsenlig renlighet och hygien. De kan betjäna kunder också på något annat språk än sitt modersmål samt använda informationstekniken i sitt arbete.

b) Mål och kriterier för bedömningen

Vid bedömning av yrkesskickligheten i denna examensdel ska avseende fästas särskilt vid följande:

- färdigheter i kundservice
- anordnande av inkvarteringservice
- företagsamhet
- ordnande av miljövard
- kännedom om författningar och bestämmelser
- iakttagande av säkerhetsplanen
- kännedom om landsbygdsarkitekturen
- kännedom om klassificeringssystemen
- verkställande av städningsplanen
- skicklighet i att använda maskiner och anläggningar
- iakttagande av arbets säkerhet och god ergonomi
- kvalitetskontroll
- språkkunskap
- användning av informationsteknik

Godkänd prestation

Examinanden ser i inkvarterings servicen en kundservicehelhet, där det gäller att beakta faktorer av betydelse för kundernas trivsel och boendetrygghet och bl.a. framhålla möjligheterna att få kring service, såsom frukostservering och tjänster i anslutning till fritidssysselsättningar. Han eller hon kan informera kunderna om handlings sätt som främjar den grundläggande säkerheten, miljöskyddet och trivsamenheten samt agerar enligt gällande bestämmelser i samband med inregistreringen av en kund.

Examinanden visar serviceanda i sina arbetsuppgifter och verkar i enlighet med landsbygdsturismföretagets värderingar och serviceidé samt förstår de centrala principerna för ekonomisk verksamhet och kan tillämpa dem i sitt arbete. Han eller hon vet hur företagets intäkter uppkommer, vilka kostnader verksamheten medför, vad likviditet och lönsamhet innebär och hur man kan påverka allt detta. Examinanden har ansvarskänsla, inser betydelsen av sin arbetsinsats och kan vidareutveckla sin verksamhet inom företaget. Han eller hon känner till det väsentligaste i de författningar som gäller arbetslivet, t.ex. bestämmelserna om arbetsavtal och arbetstider.

Examinanden är på det klara med företagets och landsbygdsmiljöns egenart, med vikt en av att upprätthålla snygghet och trivsamenhet och med den hållbara utvecklingens sociala, ekonomiska och ekologiska aspekter. Han eller hon kan handla enligt den för inkvarteringslokalerna gällande säkerhetsplanen, som innehåller föreskrifter om brandskydd och annan säkerhet, tillvägagångssättet i nödsituationer och exempelvis om hur båtar ska hanteras. Av föreskrifterna framgår bl.a. det allmänna nödnumret, vem som gör vad i en nödsituation och hur man tillkallar hjälp. Säkerhetsföreskrifterna är skrivna på de viktigaste språken.

Examinanden känner till de viktigaste systemen för klassificering av inkvarteringslokaler inom landsbygdsturismen och kan avgöra hur olika rum ska klassificeras. Han eller hon känner till renhetskraven för olika ytmaterial och metoderna för textilvård samt kan

verkställa en städningsplan. Vid användningen av material och rengöringsmedel beaktar examinandena deras lämplighet för respektive ändamål och hur säkra, miljövänliga och ekonomiska de är. Vid rengöring och miljövård kan han eller hon använda behöriga maskiner och anläggningar samt följer därvid arbetssäkerhetsreglerna och beaktar de ergonomiska synpunkterna.

Examinanden fäster vikt vid inkvarterings servicens kvalitet så att den valda standarden kan upprätthållas. Han eller hon kan ta emot kundrespons och rätta sig efter den samt vid behov vidarebefordra responsen till arbetsgivaren. Med anländande kunder kan examinandena också på något annat språk än sitt modersmål kommunicera så pass att frågorna om inkvarteringen, trivseln och säkerheten blir helt klarlagda. Han eller hon kan i sitt arbete använda informationsteknik, t.ex. e-post och Internet.

7 § Måltidsservice

a) Kraven på yrkesskicklighet

Examinanderna kan planera och verkställa måltidsservice för företag och för tillfällen av olika slag. Vid planeringen tar de hänsyn till ekonomiska, kulturella och estetiska synpunkter. De handlar företagsamt och förstår att måltiderna utgör ett väsentligt inslag i människors turistanvändning. De känner till den finländska matkulturens allmänna drag och särdragen i olika landskap.

Examinanderna kan genomföra en måltidsservicehelhet från planeringen till serveringen och behärskar god kundbetjäning. De kan handla enligt lagstiftningen om utskänkning och kan presentera företagets basrätter också på något annat språk än sitt modersmål. De behärskar de vanligaste slagen av kost och kan använda olika råvaror mångsidigt och tillreda finländsk mat av dem. De kan tryggt använda de vanligaste av de maskiner och anläggningar som förekommer i hemkök och mindre storkök.

Examinanderna kan genomföra egenkontroll och i sitt arbete iaktta en trygg renlighet och hygien samt ta hänsyn till miljösynpunkterna. De känner till och uppfyller de krav som livsmedels- och hygienbestämmelserna ställer på måltidsservicen. De är medvetna om måltidsserviceproducentens etiska och säkerhetsrelaterade ansvar

b) Mål och kriterier för bedömningen

Vid bedömning av yrkesskickligheten i denna examensdel ska avseende fästas särskilt vid följande:

- kännedom om den finländska matkulturen
- planering och genomförande av måltidsservice
- företagsamhet
- miljövård
- beaktande av lönsamheten
- färdigheter i kundbetjäning
- kännedom om de vanligaste kosttyperna
- skicklighet i att använda maskiner och anläggningar

- beaktande av säkerheten i arbetet
- iakttagande av författningar och bestämmelser
- kvalitetskontroll
- ansvarsmedvetenhet
- språkkunskap

Godkänd prestation

Examinanden kan handla så att måltidsservicen passar ihop med annan service inom landsbygdsturismen i Finland och med företagets affärsidé. Han eller hon kan utnyttja kännedom om den lokala eller regionala mat- och dryckeskulturen när det gäller att producera måltidsservice, planera måltidshelheter och utveckla produkterna. I samband med planering av måltidsservicearbetet inklusive tillredning, framdukning och servering av enskilda måltider tar examinandem hänsyn till attraktionsfaktorer, såsom ögonfröjd och smaksensationer samt betjäning som skapar god stämning, och dessutom till den företags-ekonomiska lönsamheten. Han eller hon har kunskap om dietmat och kan vid behov tillreda vanliga typer av specialkost, såsom laktosfri, sockerfri eller glutenfri kost. Examinanden kan välja och använda de maskiner och apparater som förekommer i hem- och storkök på ett ändamålsenligt sätt med beaktande av säkerhet och ergonomi samt rengöra dem efter användningen. Han eller hon kan presentera de maträtter som står till buds och hjälpa kunderna att välja lämpliga måltidsalternativ.

Examinanden visar serviceanda i sina arbetsuppgifter och verkar i enlighet med företagets värderingar och serviceidé, förstår de centrala principerna för ekonomisk verksamhet och kan tillämpa dem i sitt arbete. Han eller hon vet hur företagets intäkter uppkommer, vilka kostnader verksamheten medför, vad likviditet och lönsamhet innebär och hur man kan påverka allt detta. Han eller hon kan fästa vikt vid måltidsservicens kvalitet så att företagets valda standard upprätthålls. Examinanden kan ta emot kundrespons och rätta sig efter den och vid behov vidarebefordra responsen till arbetsgivaren. Han eller hon känner i huvudsak till de författningar som gäller arbetslivet, t.ex. bestämmelserna om arbetsavtal och arbetstider, och är kapabel att vidareutveckla sin verksamhet.

Examinanden är tillräckligt insatt i livsmedels- och utskänkingslagstiftningen för att känna till bestämmelserna och kan följa dem i sitt arbete. Han eller hon har det hygienkunnande som förutsätts av hygienpasset och som krävs av personer som arbetar i livsmedelslokaler. Han eller hon är bekant med principerna för kvalitetskontroll och kan tillämpa dem för att förverkliga en plan för egenkontroll. Examinanden förstår det etiska ansvar och ansvar för hälsa och miljö som åligger en måltidsserviceproducent och agerar i enlighet därmed. Examinanden kan reda ut centrala frågor gällande måltidsservicen, bl.a. maträtter och råvaror, också på något annat språk än sitt modersmål.

a) Kraven på yrkesskicklighet

Examinanderna kan planera och verkställa programtjänster som är lämpade för den finländska naturen, landsbygds miljön eller landsbygds kulturen. De förstår den betydelse turismföretagets programservice har som förmedlare av äkta finländsk landsbygds kultur och -tradition. De kan lansera sin service med korrekta fakta och vägleda kunderna i riktiga och riskfria handlingssätt. De känner till den kultur eller natur som programmen har att göra med och utnyttjar sin kunskap för utveckling av serviceprodukterna. De handlar företagarmässigt, vet hurdan utrustning programmen förutsätter och kan hålla den i skick.

Examinanderna har baskunskaper i kundpsykologi och kan utnyttja dem vid planering och genomförande av programtjänster. De fäster vikt vid programservicens kvalitet och kan upprätthålla den standard som företaget har valt. De kan ta emot kundrespons och rätta sig efter den i sitt arbete.

Examinanderna kan marknadsföra den service de erbjuder och de kan leda grupper säkert och effektivt. De förstår serviceproducentens ansvar för ett program och sin egen andel i dess lyckade genomförande samt kan förutse eventuella ändringar. De klarar av kundservicesituationer också på något annat språk än sitt modersmål.

b) Mål och kriterier för bedömningen

Vid bedömning av yrkesskickligheten i denna examensdel ska avseende fästas särskilt vid följande:

- insikt om programservicens betydelse
- kännedom om den lokala kulturen eller naturen
- inre företagsamhet
- färdigheter i kundservice
- baskunskaper i kundpsykologi
- planering och produktifiering av programtjänster
- genomförande och marknadsföring av en programtjänst
- gruppleddning och ansvarsfördelning
- kvalitetskontroll
- kännedom om författningar och bestämmelser
- beaktande av hållbar utveckling
- beaktande av säkerhetsfaktorer
- språkkunskap
- kunskap i första hjälpen

Godkänd prestation

Examinanden uppfattar programservicen som en naturlig del av landsbygdsturismen. Han eller hon är bekant med den lokala och regionala kultur eller natur som den producerade programservicen direkt anknyter till, har som mål att programmen ska lyckas väl och fäs-

ter därför stor vikt vid planeringen, uppgörandet av reservplaner och av behövliga anvisningar samt vid kundresponsen. Medveten om sitt ansvar för serviceproduktionen kan han eller hon lansera servicen med riktiga sakuppgifter samt vägleda kunderna så att deras handlingssätt inte i något skede leder till säkerhetsrisker för dem eller till åverkan på den kringliggande miljön. Examinanden har satt sig in i säkerhetsplanen för programservicen och följer den i sin verksamhet.

Examinanden visar serviceanda i sitt arbete och verkar i enlighet med företagets värderingar och serviceidé samt kan upprätthålla den servicestandard som företaget har valt. Han eller hon känner till branschens regelverk och kan agera enligt det. Han eller hon förstår de centrala principerna för ekonomisk verksamhet och kan i praktiken tillämpa dem samt sina färdigheter i marknadsföring av produkter. Examinanden vet hur företagets intäkter uppkommer, vilka kostnader verksamheten medför, vad likviditet och lönsamhet innebär och hur man kan påverka allt detta. Han eller hon känner till de mest relevanta bestämmelserna i de författningar som gäller arbetslivet, t.ex. bestämmelserna om arbetsavtal och arbetstider.

Examinanden kan leda olika stora grupper och få en grupp att bete sig på önskat sätt, betonar den grundläggande säkerheten och sköter sin kundservice i en positiv anda. Han eller hon kan skaffa fram tilläggsresurser vid behov samt fördela uppgifter och ansvar, kan fungera som guide, verkar flexibelt och reagerar snabbt på önskemål från kundernas sida. Examinanden kan tillämpa sina kundpsykologiska kunskaper vid genomförandet av programtjänster, kan ta emot kundrespons och rätta sig efter den samt vid behov förmedla responsen till arbetsgivaren. Han eller hon kan vidareutveckla sin verksamhet.

Examinanden är medveten om sin arbetsgivares ansvar för programservicen i dess helhet och sitt eget ansvar som arbetstagare när servicen ska verkställas, tar hänsyn till gällande författningar och bestämmelser och beaktar de sociala, ekologiska och ekonomiska synpunkter som har med miljön att göra. Han eller hon vet vilken utrustning programmen förutsätter och kan välja lämpliga redskap, använda dem och hålla dem i skick. Han eller hon kan redogöra för programservicen i huvuddrag också på något annat språk än sitt modersmål. Examinanden innehar ett giltigt Fhj 1-kort eller har motsvarande färdigheter i första hjälpen.

9 § Företagsamhet

a) Kraven på yrkesskicklighet

Examinanderna vet vilka färdigheter man behöver som företagare och kan bedöma sina egna kvalifikationer och värderingar med tanke på att starta ett företag. De känner sin bransch och kan bedöma möjligheterna att klara sig som företagare inom branschen. De känner till begreppet affärsidé och dess användning som utgångspunkt för verksamheten i ett företag. De känner till på vilka olika sätt man kan inleda företagsverksamhet.

Examinanderna vet vilka ekonomiska, produktionsmässiga och psykiska resurser som behövs då man driver ett företag och kan utvärdera sina egna förutsättningar i samband med startandet av ett företag. De förstår de viktigaste ekonomiska principerna för ett företags verksamhet och känner till den mest centrala lagstiftningen rörande företagsverksamhet.

b) Mål och kriterier för bedömningen

Vid bedömning av yrkesskickligheten i denna examensdel ska avseende fästas särskilt vid följande:

- bedömning av de egna företagarkvalifikationerna
- bedömning av möjligheterna till företagsverksamhet i den egna branschen
- kännedom om begreppet affärsidé
- kännedom om sätten att inleda företagsverksamhet
- kännedom om vilka resurser företagsverksamheten kräver
- utvärdering av de egna förutsättningarna för företagsstart
- kännedom om de viktigaste principerna i företagsverksamhetens ekonomi
- kännedom om den mest centrala lagstiftningen om företagsverksamhet
- färdigheter i att skaffa sig kunskaper

Godkänd prestation

Examinanden är medveten om de färdigheter som stödjer en persons framgång som företagare. Han eller hon kan utifrån denna kunskap och sina egna värderingar bedöma sig själv och sina företagarkvalifikationer samt förutsättningarna för att utvecklas som företagare med stöd av egna slutsatser och avgöranden.

Examinanden kan sätta värde på sin yrkesskicklighet och är tillräckligt inkommen i sin bransch för att på basis av dess framtidsutsikter och marknadsläge kunna utvärdera sina möjligheter att inleda företagsverksamhet. Han eller hon vet vad som menas med affärsidé och kan utveckla och förbättra sin egen idé samt härvid beakta efterfrågan och konkurrensen på marknaden liksom även sådana särskiljande faktorer som är av vikt för den egna affärsidéns funktionsduglighet. Han eller hon inser vad affärsidén betyder som redskap vid planering och genomförande av företagsverksamheten.

Examinanden vet hurdana alternativ som står till buds när man överväger att börja med företagsverksamhet, och känner till de vanligaste avgörandena gällande bl.a. företagsform, startåtgärder, ansvarsfördelning, behövliga resurser samt olika risker. Han eller hon kan med sin egen företagsverksamhet som utgångspunkt diskutera dessa frågor med en sakkunnig. Examinanden känner till branschens centrala aktörer i Finland och förstår också vikten av att samarbeta med företagare i branschen.

Examinanden kan uppgöra verksamhetsplaner för företagets viktigaste verksamhetsgrenar med hjälp av en sakkunnig. Han eller hon förstår vad lönsamhet innebär och hur man kan påverka den. Examinanden kan tolka ett företags bokslut bl.a. vad kapital, tillgångar, likviditet och resultat beträffar, förstår principerna för kostnadskalkylering och vet vilka marknadsbetingade faktorer man ska beakta vid en förnuftig prissättning av produkter och tjänster. Han eller hon kan göra upp en budget i grova drag samt kan skaffa information och sakkunnigservice i frågor som handlar om beskattningen av företagsverksamhet.

Examinanden känner de centrala författningarna rörande företagsverksamhet och företagsstart och vet var experthjälp och mera information finns att få när det gäller bestämmelserna och inledande av företagsverksamhet.

10 § Påvisande av yrkesskickligheten

Utgångspunkten för de fristående yrkesprov som avläggs för att påvisa yrkesskickligheten är att reda ut hur väl examinanden sammankopplar de praktiska färdigheterna med teorin och begreppen bakom dessa samt i förhållande till vad som krävs i de olika examensdelarna. Detta bedöms i huvudsak genom funktionella uppgifter, som vid behov kan kompletteras muntligt, skriftligt eller på något annat sätt.

De huvudsakliga metoderna vid bedömningen av färdigheterna skall vara arbetsprov, färdighetstester, iakttagelser av arbetets utförande eller simulering av arbetsverksamhet samt projektarbeten av varierande längd. Portföljer, dvs. dokumenterade bevis över det erfordrade kunnandet, samt andra bedömningsförfaranden och kombinationer av dessa kan också användas. När man väljer att använda en enskild bedömningsmetod skall man beakta bl.a. hur lämplig den är för bedömning av examenskraven, hur den motsvarar naturlig praxis inom arbetslivet, hur väl man med dess hjälp kan särskilja kompetent kunnande från inkompetent, hur lätt den är att använda i olika verksamhetsmiljöer och hur klar och tydlig den är för bedömaren och bedömda. För att klargöra nivån på de kunskaper och insikter, som ligger till grund för den erfordrade yrkesskickligheten, kan man som stöd för det praktiska yrkesprovet använda enkäter och intervjuer, självvärdering och bedömning i grupp, skriftliga alster, diskussioner med sakkunniga personer eller andra metoder genom vilka man kan precisera nivån på examinandernas kunnande.

Yrkesskickligheten skall bedömas för en examensdel i sänder så att examinandens yrkesskicklighet jämförs med kraven på yrkesskicklighet för motsvarande del av examen. En prestation som uppfyller kriterierna för bedömningen skall godkännas.

Om en examinand har portföljer med tidigare dokumenterad yrkeskompetens att visa upp, utvärderas de av bedömarna i anslutning till övriga prov för examensdelen i fråga. Examenskommissionen bestämmer de kriterier som gäller för bedömarna av proven, och utgångspunkten är då att dessa personer har god yrkesskicklighet inom ifrågavarande område

Beskrivning av yrket

De som verkar inom landsbygdsturismen är oftast självständiga företagare, men kan också vara anställda som arbetstagare vid ett företag i branschen. Utgående från sin affärsidé erbjuder företagen inom landsbygdsturismen olika slag av individuella tjänster. De vanligaste är inkvarterings-, måltids- och programservice. Ett företag kan inrikta sig på ett eller flera slag av service. Turismerksamheten kan bedrivas som binäring eller som huvudnäring.

Fordringarna på verksamheten i de företag som bedriver landsbygdsturism har vuxit oavbrutet, så att det krävs allt mångsidigare praktiskt och teoretiskt kunnande av dem som arbetar inom denna näring. Till de centrala kompetensområdena hör företagsverksamhet, kundservice, fokusering på kunden, behärskande av företagets produktsortiment samt produktutveckling, och av väsentlig betydelse är det också att kunna samarbeta och bilda nätverk med företagare och med marknadsförings- och försäljningsorgan som är verksamma inom branschen. I rollen som arbetstagare betonas speciellt den inre företagsverksamheten, skickligheten i kundservice och engagemanget i företagets affärsidé.

Landsbygdsturismen är en viktig del av turismnäringen i Finland och den har stor betydelse för bevarandet av en levande landsbygd, för landsbygdens utveckling och för kontakt och växelverkan mellan landsbor och stadsbor. Turismens betydelse inom företagsverksamheten på landsbygden ökar och serviceutbudet blir allt mångsidigare. Den finländska landsbygdsturismen internationaliseras, den marknadsförs effektivare än förut i andra länder och de utländska gästerna blir flera. Den internationella konkurrensen blir också hårdare, eftersom många andra EU-länder utvecklar sin landsbygdsturism och intensifierar marknadsföringen utomlands. Den hårdnande konkurrensen kräver speciellt goda färdigheter i produktutveckling, nätverksbildning och kundbetjäning såväl som skicklighet i marknadsföring och försäljning.

När man verkar som företagare eller som anställd inom landsbygdsturismen måste man kunna ta emot kundrespons och ha en positiv inställning till kritik från kunder och intressentgrupper samt dra nytta av kritiken för att vidareutveckla sin verksamhet och företagets produkter. Fortsatt självutveckling behövs för att man ska kunna följa med hur branschen utvecklas och vara beredd att vidta sådana ändringar som aktualiseras. För att säkra företagets utveckling och verksamhetens kvalitet måste man följa med den lagstiftning och myndighetsföreskrifter som branschen styrs av. Man måste ägna omsorg åt kundernas säkerhet och trivsel samt kunna använda de maskiner och anläggningar och den data-teknik som behövs i branschen. De som verkar inom landsbygdsturismen ska ha samarbetsförmåga och kunna kommunicera också på något annat språk än sitt modersmål åtminstone när det gäller yrkesbetonade angelägenheter. Som professionell i sin bransch bör man vara väl hemmastadd i de förhållanden, i kulturen och naturvärdena som karakteriserar den finländska landsbygden och i sin verksamhet ta hänsyn till principerna för hållbar utveckling.

Utbildningsstyrelsen har godkänt dessa examensgrunder med stöd av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

De fristående examina är examina som särskilt planerats och utvecklats för att avläggas av den vuxna befolkningen.

Planeringen och genomförandet av de fristående examina baserar sig på ett nära samarbete mellan sakkunniga inom undervisning och arbetsliv.

Utbildningsstyrelsen/försäljning
Pb 380 (Hagnäsgatan 2)
00531 Helsingfors
Tfn: försäljning (09) 774 774 50
fax (09) 774 774 75
E-mail: myynti@oph.fi
www.oph.fi/svenska/bokhandel